

Handicappolitik for Gribskov Kommune

Forord

"Handicappolitik for Gribskov Kommune" er blevet til i en dialogproces – fra start til slut. Handicaprådet, handicaporganisationer, pårørende, medarbejdere, politikere og andre interesserede har undervejs bidraget med erfaringer, viden og visioner. Henover foråret 2008 har der været en konstruktiv proces som har vist, at der er stort engagement og lyst til at arbejde for at give borgere med handicap de bedste muligheder for et godt og aktivt liv i Gribskov Kommune.

Mennesker med handicap er – på lige fod med alle andre – først og fremmest borgere i Gribskov Kommune og er således omfattet af kommunens øvrige politikker for eksempelvis sundhedspolitikken, ældrepolitikken, børnepolitikken, frivilligpolitikken samt kvalitets- og servicepolitikken.

Med formuleringen af en handicappolitik er der skabt et vigtigt fundament så politikere, medarbejdere, foreningslivet og borgere kan sikre mennesker med handicap de bedste muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere.

Men en handicappolitik gør det ikke alene. Derfor følges handicappolitikken op af en handlingsplan, som består af konkrete aktiviteter, der skal være med til at sikre at kommunen over tid, når de ønskede mål.

Det er hensigten med handicappolitikken, at den rækker 2-3 byrådsperioder frem i tiden. Politikken vil blive revideret undervejs i takt med at det omgivende samfund ændrer sig og den tilhørende handlingsplan vil blive evalueret hvert 2. år med henblik på at gøre status på mål og visioner.

Det er målet, at politikken bliver et aktivt dialogværktøj blandt borgere, brugere, pårørende og medarbejdere i vores fælles arbejde på at sikre mennesker med handicap de bedste muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere.

Billede: OCP

Gribskov Kommune, 2008

Ole Christian Pedersen
Formand for Sundhedsudvalget

Vision

Gribskov Kommune ønsker med sin handicappolitik at sætte mennesket før handicappet og give borgere med handicap de bedste muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere.

I Gribskov Kommune sætter vi borgeren i centrum. Det betyder, at borgeren er central i formulering af problem, løsning og håndtering af egen livssituation. Kommunens opgave er at understøtte, hvis der er behov for det. Gribskov Kommune vil støtte borgere til maksimal håndtering af eget liv. Støtte gives med fuld respekt for borgerens egne evner og muligheder. Handicappolitikken tager afsæt i et ressourcensyn og i den mangfoldighed, der kendetegner vores kommune og som også kendetegner mennesker med handicap.

Strategi

I Gribskov Kommune arbejder vi med at indtænke handicapaspektet i beslutningsprocesser fra start. Det vil sige, at aspekter som kan have betydning for mennesker med handicap skal overvejes lige fra en ide er formuleret, til hele processen med planlægning, implementering, opfølgning og evaluering af målsætningen er gennemført.

Handicappolitikken omfatter alle sektorer i kommunen. Medarbejdere skal på deres arbejdsområde som minimum kende de overordnede værdier og målsætninger i handicappolitikken. Målet er at sikre, at handicapaspektet aktivt tænkes ind i det løbende arbejde. Den samlede indsats skal være koordineret og sammenhængende, således at de enkelte initiativer i de enkelte sektorer supplerer hinanden. Det er et mål for Gribskov Kommune, at det over tid bliver almindeligt at tænke handicapaspektet som en integreret del af helheden.

FN's konvention og grundprincipper i dansk handicappolitik

Handicappolitikken for Gribskov Kommune bygger på FN's nye konvention¹ om rettigheder for mennesker med handicap. Konventionen slår fast, at alle mennesker, uanset handicap, har lige rettigheder på alle områder. Det gælder på skole- og uddannelsesområdet, på arbejdsmarkedet og i forhold til samfundets øvrige institutioner. Fundamentet for handicappolitikken er således FN's konvention samt grundprincipperne i den danske handicappolitik, hvor især tre målsætninger er centrale:

- **Ligebehandling** - alle uanset handicap skal have mulighed for at deltage i samfundslivet
- **Kompensation** - der skal være ydelser og hjælpeforanstaltninger til at minimere konsekvenserne af en funktionsnedsættelse
- **Sektoransvar** - hver enkelt sektor har selv ansvaret for, at der tages hensyn til borgere med handicap på deres område

Mens FN's konvention og de danske grundprincipper udgør fundamentet i handicappolitikken, tegner visionen i handicappolitikken en ønsket retning for udviklingen i Gribskov Kommune. Gribskov Kommune ønsker at arbejde værdibaseret. Det kommende arbejde med at realisere visionen vil derfor tage udgangspunkt i værdierne:

---

¹ Vedtaget i FN den 13. december 2006. Danmark har underskrevet konventionen 30. marts 2007.

- **Nærhed** - i forhold til bolig og aktiv deltagelse i lokalsamfundet
- **Ligeværdighed** – mellem borgere med handicap, pårørende og ansatte
- **Sundhed** – lige mulighed for at vælge at leve et sundt liv med flest mulige gode leveår
- **Tilgængelighed** – til de fysiske omgivelser, transportmidler, information og kommunikation
- **Åbenhed og synlighed** – om mennesker med handicap, og deres behov og deltagelse i samfundet
- **Frivillighed** – i forhold til at kunne udføre og modtage frivilligt arbejde

Nærhed – i forhold til bolig og aktiv deltagelse i lokalsamfundet

Borgere med handicap skal have adgang til at vælge en tilfredsstillende bolig, der er målrettet borgere med forskellige behov og aldre. Boligens beliggenhed skal i videst muligt omfang give den enkelte borger adgang til aktivt at kunne deltage i sociale og kulturelle aktiviteter i det enkelte lokalsamfund.

- Gribskov Kommune vil ved planlægning af nye boligområder og fornyelse af eksisterende i videst muligt omfang indtænke mangfoldighed i boligstørrelser og -typer samt ejerforhold herunder almene boliger samt tilgængelighed og handicapegnethed.
- Gribskov Kommune ønsker at styrke kontakten mellem mennesker og forbedre integrationen af mennesker med handicap i lokalsamfundet.
- Gribskov Kommune vil skabe gode rammer for fællesskab og samvær omkring dag- og botilbud.
- Gribskov Kommune vil for borgere med handicap og særlige behov for støtte alene eller i samspil med regionen og andre kommuner fastholde og udvikle særlige relevante dag- og botilbud tilpasset den enkeltes behov.

Ligeværdighed - mellem borgere med handicap, pårørende og ansatte

Mennesker med handicap, pårørende og ansatte er ligeværdige parter, som alle indgår aktivt i samarbejdet om de ønsker, behov og muligheder, der er for den pågældende borger med handicap. Et godt samarbejde og dialog skal sikre borgere med handicap medbestemmelse og ansvar for egen livssituation. Børn og voksne med handicap har, som andre ret til at komme til orde og blive hørt. Voksne med handicap er - uanset deres funktionsnedsættelse – medborgere med samme rettigheder som andre borgere.

- Gribskov Kommune vil arbejde for at borgere med handicap mødes med en tidlig og professionel indsats, der imødekommer den enkeltes behov, evner og muligheder.
- Gribskov Kommune ønsker at finde løsninger sammen med borgere med handicap.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at tilbyde alle borgere med handicap en personlig handleplan.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at voksne borgere med handicap har mulighed for at

udøve deres medborgerskab, herunder deres selvbestemmelsesret, både formelt og reelt.

- Gribskov Kommune vil arbejde for at børn i en tidlig alder bliver inddraget i beslutninger, der har betydning for den enkelte som individ.

Sundhed - lige mulighed for at vælge at leve et sundt liv med flest mulige gode leveår

Alle borgere i Gribskov Kommune skal have lige mulighed for at vælge at leve et sundt liv med flest mulige gode leveår.

- Gribskov Kommune vil arbejde for at give borgere med handicap mulighed for at deltage i eksisterende idrætsaktiviteter i kommunen.
- Gribskov Kommune vil udvikle nye måder, hvorpå forebyggelse og sundhedsfremme kan indarbejdes i kommunens øvrige tilbud på området.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at brugere af kommunens institutioner og sociale tilbud, herunder dag- og botilbud, får mulighed for at kunne vælge et sundt liv.

Tilgængelighed - til de fysiske omgivelser, transportmidler, information og kommunikation

Borgere med handicap skal have lige muligheder for adgang til det offentlige rum. Det gælder blandt andet i trafikken og til bygninger, fx skoler, biblioteker, dagsinstitutioner mv. samt adgang til information og kommunikation.

- Gribskov Kommune vil arbejde for løbende forbedring af tilgængelighed. Det gælder til eksisterende og kommende byggeri af offentlige rum og bygninger i kommunen, transportmidler, veje, kulturhuse, museer, strande, naturen, parkeringspladser, teleslynge, handicapegnede adgangsforhold, toiletter, web mv.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at kommunens institutioner og virksomheder bliver omfattet af Mærkeordningen for Tilgængelighed.
- Gribskov Kommune gør aktivt brug af Handicaprådet som ressourcepersoner i forhold til at fremme og teste tilgængeligheden i kommunen.

Åbenhed og synlighed - om borgere med handicap og deres behov og deltagelse i samfundet

Der skal være åbenhed og synlighed om borgere med handicap og deres behov og deltagelse i samfundet. Det gælder både børn og unge i daginstitutioner og under uddannelse - og for voksne på arbejdsmarkedet.

- Gribskov Kommune vil give kvalificeret information, rådgivning og vejledning om tilbud til forældre til børn med handicap, herunder i det almindelige dagpasnings- og skolesystem.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at borgere med handicap i videst muligt omfang tilbydes/vejledes om relevant uddannelse i det almindelige uddannelsessystem og særligt for unge tilbydes om nødvendigt "ungdomsudannelse for unge med særlige behov".
- Gribskov Kommune vil arbejde for at borgere med et handicap tilknyttes arbejdsmarkedet og som udgangspunkt på almindelige vilkår.

- Gribskov Kommune vil via øget information skabe større synlighed omkring tilbud til borgere med handicap og pårørende samt arbejde for en større åbenhed og synlighed omkring at borgere med handicap deltager i samfundet.

Frivillighed - i forhold til at kunne udføre og modtage frivilligt arbejde

Det skal ikke være handicappet, der sætter grænserne for den enkeltes udfoldelser. Mennesker med handicap skal have mulighed for at vælge deres egen tilværelse. Borgere med handicap har ressourcer, som deres medborgere og Gribskov Kommune kan drage nytte af.

- Gribskov Kommune samarbejder med Handicaprådet og de frivillige organisationer om at øge fokus på den frivillige indsats i forhold til mennesker med handicap og i forhold til, hvordan borgere med et handicap selv kan være aktive i frivillige organisationer, hvis de ønsker det.
- Gribskov Kommune ønsker at understøtte de frivillige foreninger i arbejdet med at engagere flere aktive med handicap.
- Gribskov Kommune vil arbejde for at udvikle en større variation og rummelighed i kommunens kultur- og fritidstilbud for alle aldre.

Faktaboks: Hvad er et handicap?

Handicappolitikken omfatter indsats for borgere med handicap uanset alder. I Gribskov Kommune lægger vi os op af FN's definition på handicap. For at tale om et handicap eller et menneske med handicap, må der kunne konstateres en fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse som afføder et kompensationsbehov for, at den pågældende kan fungere på lige fod med andre borgere. Betegnelsen handicap betyder altså med andre ord tab eller begrænsning af mulighederne for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Denne definition beskriver relationen mellem mennesket med funktionsnedsættelse og dets omgivelser. Formålet med denne betegnelse er at sætte fokus på mangler ved omgivelserne og mangler ved de i samfundet iværksatte aktiviteter, som for eksempel information, kommunikation og uddannelse, der forhindrer mennesker med funktionsnedsættelse i at deltage på lige vilkår med andre.

